

Probabilistische grafische modellen (E016340)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 4.0

Studietijd 120 u

Contacturen

30.0u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2022-2023

A (semester 2)

Engels

Gent

hoorcollege

15.0u

werkcollege: PC-
klasoefeningen

15.0u

Lesgevers in academiejaar 2022-2023

Pizurica, Aleksandra

TW07

Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2022-2023

stptn

aanbodsessie

Brugprogramma Master of Science in Bioinformatics (afstudeerrichting Engineering)

4

A

Brugprogramma Master of Science in de ingenieurswetenschappen: bedrijfskundige systeemtechnieken en operationeel onderzoek

4

A

Master of Science in Bioinformatics (afstudeerrichting Engineering)

4

A

Master of Science in Industrial Engineering and Operations Research (afstudeerrichting Manufacturing and Supply Chain Engineering)

4

A

Master of Science in Industrial Engineering and Operations Research (afstudeerrichting Transport and Mobility Engineering)

4

A

Master of Science in Computer Science Engineering

4

A

Master of Science in de ingenieurswetenschappen: bedrijfskundige systeemtechnieken en operationeel onderzoek

4

A

Master of Science in de ingenieurswetenschappen: computerwetenschappen

4

A

Onderwijstalen

Engels

Trefwoorden

Probabilistische grafische modellen, Bayesiaanse netwerken, Markov Random Velden, Bayesiaanse inferentie, Markov Chain Monte Carlo, Geïtereerde conditionele verwachtingen, Berichtverstoring, Geloofspropagatie (belief propagation), Bethe-benadering, Verbindingsbomen (junction trees), Verwachtingspropagatie, Structuurleren

Situering

Probabilistische grafische modellen zijn krachtige tools voor het representeren van complexe inferentieproblemen en het opnemen van onzekerheid in het redeneerproces. Als zodanig vinden ze talloze toepassingen in vele domeinen, waaronder machinaal leren, computervisie, natuurlijke taalverwerking en bio-informatica. Het opnemen van onzekerheden in redeneer- en besluitvormingsprocessen is vooral belangrijk in toepassingen met een hoge inzet (bijvoorbeeld de gezondheidssector), waar gegevens schaars zijn of de modelstructuur onzeker is. De cursus biedt een sterke theoretische basis en praktische inzichten in probabilistische grafische modellen en de bijbehorende inferentiemechanismen.

Inhoud

- Samenvatting: basis van redenering bij onzekerheid (inclusief de concepten van willekeurige variabelen, discrete en continue distributies, Monte Carlo-benaderingen, basisprincipes van Bayesiaanse gevolgtrekkingen en hun verbanden met informatietheorie)
- Bayesiaanse statistiek: MAP-schatting, Bayesiaanse modelselectie (Occam's

- razor), keuze van a priori modellen
- Gerichte grafische modellen (Bayesiaanse netwerken): Markov- en Hidden Markov-modellen
- Niet-gerichte grafische modellen (Markov random velden), latente variabele modellen, latente lineaire modellen
- Een uniforme behandeling van probabilistische grafische modellen (gericht en niet-gericht) als factorgraaf; uitleggen van verbanden met informatietheoretische benaderingen
- Afleidingsbenaderingen: exacte inferentie, Markov Chain Monte Carlo (MCMC), verwachtingspropagatie, geloofspropagatie in grafen met lussen, Bethe-benadering, verbindingsbomen
- Het leren van de structuur van Bayesiaanse netwerken; geselecteerde geavanceerde onderwerpen

Begincompetenties

- De student heeft een goed begrip van lineaire algebra, statistiek, toegepaste waarschijnlijkheid en heeft een algemene wiskundige basis (verplicht).
- De student heeft een basiskennis van machinaal leren (aanbevolen) en basiskennis van kunstmatige intelligentie (aanbevolen).
- De student is vertrouwd met wetenschappelijk programmeren en kan programmeren in Python.

Eindcompetenties

- 1 Een zeer goed begrip van waarschijnlijkheid en informatietheorie en hoe deze worden toegepast voor het machinaal leren
- 2 In staat zijn om de verschillende componenten van een probabilistisch model (a priori probabiliteitsdistributie, datadistributie (likelihood), enz.) op te stellen en te begrijpen hoe die componenten met elkaar verbonden zijn
- 3 Een probabilistisch model op de juiste manier trainen: een a priori probabiliteitsdistributie, datadistributie en afleidingsmethode voor het voorliggende probleem opstellen
- 4 In staat zijn om een complex inferentieprobleem voor te stellen als een probabilistisch grafisch model en geschikte inferentiemechanismen toe te passen om het probleem op te lossen
- 5 Nieuwe probabilistische technieken uit de literatuur kunnen begrijpen en hun beperkingen snel opmerken.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Hoorcollege, Werkcollege: pc-klasoefeningen

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Hoorcolleges, praktische ervaring door een project

Leermateriaal

- Aanbevolen boek: Bayesian Reasoning and Machine Learning van David Barber (gratis online beschikbaar)
- Slides (gratis) beschikbaar op Ufora

Referenties

- [1] Daphne Koller and Nir Friedman, Probabilistic Graphical Models: Principles and Techniques
- [2] Christophe M. Bishop, Pattern Recognition and Machine Learning
- [3] David J.C. Mackay, Information Theory, Inference, and Learning Algorithms
- [4] Martin J. Wainwright and Michael I. Jordan, Graphical models, exponential families, and variational inference

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Mondeling examen, Openboekexamen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Mondeling examen, Openboekexamen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Verslag, Participatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

- Periodegebonden evaluatie: mondeling examen met open boek
- Niet-periodegebonden evaluatie: beoordeling van participatie en projectverslagen. Een project met een onderzoekscomponent (evaluatie op basis van codedemonstratie en het verslag).

Eindscoreberekening

Het mondeling examen telt voor 2/3 en het project voor 1/3 van het eindcijfer, op voorwaarde dat voor beide onderdelen aan de volgende minimumvereisten wordt voldaan:

- de score voor het mondeling examen is minimaal 9/20,
- de score voor het project is minimaal 9/20.

Als niet aan deze minimumvereisten wordt voldaan en de totale score nog steeds 10/20 of hoger is, wordt het eindcijfer verlaagd naar het hoogste niet-geslaagd cijfer (9/20). Enkel de onderdelen waarvoor de student niet geslaagd is moeten opnieuw worden afgelegd. Niet deelnemen aan een of meer onderdelen van de evaluatie leidt tot niet slagen.